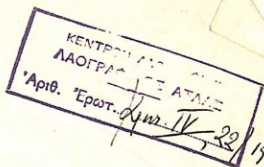

2
92
9/2/70
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-30 Διαφθέρια 1963

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΗΜΟΤ. ΕΚΠ/ΣΕΩΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 283

Εν Ιεραπέτρα τῇ 16-2-1970

Π ρ ό ς

✓ Τό Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
Ἀναγνωστοπούλου 14

Α θ ή ν α ς.

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νά ἀποστείλωμεν Ὑμῖν, συνημμένως, 12
ἀντίτυπα τοῦ ἑξαριθμοῦ 10, διὰ τὴν σύνταξιν Λαογραφι-
κοῦ Ἀτλαντοῦ τῆς Ἑλλάδος, συμπληρωθέντων ὑπὸ ἱερατῶν διδα-
σκάων τῆς Περιφέρειας, ἐκ τῶν προσηρημένων αὐτοῖς φωτογρα-
φιῶν, σημειώσεων, χειροτεχνημάτων κλπ. καὶ νά παρακαλέσωμεν διὰ
τά καθ' Ὑμᾶς. -

Μετά τιμῆς

Ἐπιθεωρητῆς Ἱεραπέτρας

Ἰωάννης Γ. Τρουλλινός

Ἀνακοινοῦται Υ.Τ.Α.

κ. Γεν. Ἐπιθ/τὴν Δημοτικῆς

Ἐκπ/σεως ὁ Περιφέρειας

Εἰς Χανιά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Το κείμενο, σύμφωνα με τα στοιχεία
της έρευνας, αποτελεί
ένα σημαντικό έγγραφο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΤΥΠΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) *Ανατολή*.....
(παιλιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας *Τεσσαλείρας*
Νομοῦ... *Λασιθίου - Κρήνης*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἐμμαν*
Ἰωάν. Φαροαῤης... ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ανατολή Τεσσαλείρας*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *6*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Πέτρος Γ. Πετράκης*.....

ἡλικία... *79*..... γραμματικαὶ γνώσεις *Διμ. Χαλείου*

..... τόπος κατάγωγῆς *Ανατολή*...

β) Ἐμ. Μηφοροδάκης εἰς 73 ἐξ Ανατολῆς
γ) Γεωργ. Νικ. Πουλάκης εἰς 73 ἐξ Ανατολῆς

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Διὰ σποράν.. αἱ. μεδῆναι. μερικοκαί*
Διὰ βοσκήν. αἱ. ὀρεῖναι. ἐλέχοντο. αἱ. ἀχρὶ ἀδελφῶν
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Ἦσαν. χωρισταί*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα... β) εἰς... μονὰς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Το. μεγαλύτερον. μέρος. διανέμεται. κατὰ*
τὸν γάμον. εἰς. τέκνα... Μικρὸν. μέρος. διατηρεῖται
μετὰ τὸν γάμον. ὑπὸν τέκνων, διανεμόμενον μετὰ τὸν
θάνατόν του.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; .... *ν.α.ι.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Ὡς κτήματα τῶν μοναστηρίων καὶ μοναστηριακῶν ἐξιδόντων. καὶ οἱ μοναστικοὶ εἰς ὡριστὰς ἀποχαρακτῶν.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Συμμετέχοντες. ἦσαν κατὰ τὴν κοινωνικὴν θέσιν.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα;) .. *εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγιτὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εις χρήμα ἢ εις εἶδος ; .....

*Ἐποχικῶς ἐχρησιμοποιοῦντο ἐν τοσούτοις ἐργα-
ταῖς. Ἀμοιβὴ 5-6 ὀκάδες κριθάρ. ἢ 1 ὀκ. λάδι.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ναί. ἦσαν ἐν τοσούτοις.*

Ἐλέχοντο καὶ φαρμακιοὶ.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Παλαιότερον ἐπὶ γαλλοὺς εἰς.*

ἡμερικὴν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. *ναί*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

*Ἐποχικῶς ἐπὶ γαλλοὺς εἰς χειμερινὰς ἐσφα-
χίας ὡς ἐργάται.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

.. α). Με ζωϊκὴν κόπρον.....
 .. β). Με καυσίν... ἐκαναν καλαβιάματα...
 .. γ). θάμνους... ἐκείναις.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... μετὰ το 1920 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

... μετὰ το 1920 .....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... χωρὸν εἰδικῶν μονοφύλων κα

δίπτερων... ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς... πεδινὰ
μερῶν... ἐκ κατασκευῆς ἐκείνων εἰδικουργῶν

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

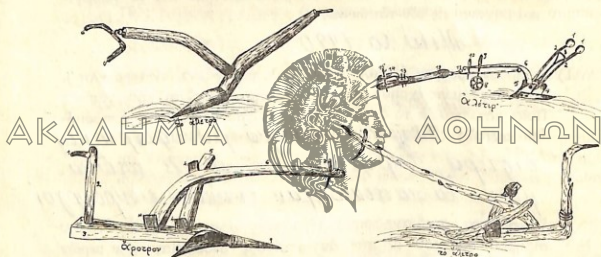
1. χεράχονι... 4. ὑνί... 7. χούλα (ῥ) 10. κατακλειδί
 2. ἔχειν... 5. σαρούζια 8. μάτιον (ῥ).....
 3. σοδάρι... 6. εσάδην 9. ἀκοσιβαρά.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... μετὰ το 1950...

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἔτι .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...*ὄχι*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού .....*ὄχι*.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
- ...*α. / .. ἐργασκοί. ἐκκνίται.*.....
- ...*β. / .. οἱ. ὕδωι. αἱ. γεωργοί.*.....
- .....
- 2) Ποῖα ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποῖα εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. (*ὄρα χειρόγραφον*)

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι, διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... τοῦ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀράτρου...
... μορφῆς... δι' ἀροτρίασιν... ὅλων...
... φ. ὡν...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

... ὅρα...
... χρ. φαν...
... ἦτο...
... ὡς...
... ἔχει...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

... ἡλαιοῦ...
... ἡρξότερον...
... ἐκ...
... ἐκ...
... ἐκ...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

... σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ...
... σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ...
... σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ...

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Παλαιότερον... ἐξ ὄνου...
ἐν ἡμέρᾳ... μούλῳ ἢ γαϊδάρῳ*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *Βόδια δύο... Γαϊδάρια δύο ἢ καὶ ἓνα...
Μούλῳ δύο ἢ ἓνα*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ναι... τὰ βόδια ἢ το ἀναγκραϊσμάς... ὁ ζυγός...

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

(ὄρα... χειρόγραφον)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

(ὄρα... χειρόγραφον)

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *(ὄρα... χειρόγραφον)*

*Ὁ κρίκος ἐκ ξύλου... δεχ. τοιοῦτο...
εἰς τὸν ζυγὸν... λέγεται... λοῦρα...*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *μετὰ τὸ 1950.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

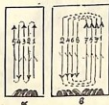

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α) ;

Μετὰ τὸ φύλλον. ὄροτρον. καὶ μετὰ τὸ αἶψτερον
 χιίνεται κατ' εὐθείαν χρομμὴν (ε.κ.α.)

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μετὰ τὸ μακρότερον. ἀφριφ. ε.ρ. ε.σ. κ. ὡς (ε.κ.β.)

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, νταμίες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα χιίνεται
 εἰς λωρίδας ἢ σπορὰς.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σπορά) ; μὲ αὐλακίαν ;

Μετὰ τὸ αὐλακίδον.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

Εἰς ἐδάφη ἀνώμαλα καὶ πετρώδη.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί· καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς πεδινὰ μέρη· καθ' εὐθείαν ἢ πλαγίως.

Εἰς ἀναβαθμίδας (ωχλοῦλες)· πλαγίως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

..... εἰς ὅλα καὶ ὀργώματα .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. (... ὄρα... χειρὸς γραφόν) .....

... ἐχίνουτο... καὶ καλλουργιές... 3 ὀργώματα
... πρῶτον ὄργωμα... Τανουάριον - ἀνέβρανάριον
... δεύτερον... Μόριον - Ἀφρίδιον
... τρίτον... Ἀύχονετον .....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... ἐχίνουτο ὁμοίως καὶ καλλουργιές .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφελῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... δεῦν ἐχίνετο ἀγρανόωσαις .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... διὰ δ. δημητριακό: ἕνα - διὰ κηπευτικῶν: δύο.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; (... ὄρα... χειρὸς γραφόν) .....

... α/... εὐροβοάκι... β/... εὐροβοαυτζλά
... γ/... στ/... καυβάς .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τροποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (ὄρα. χειροχρᾶσιν)

.....Μέ' λόν. κ. κἀ τβουνουσ... ἤτα. βου.
κέντρι. γέρου. ἑλλειψοειδῆ. εἰδυρᾶν....
.....ράβδον.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..ἔς. τὰ. δὺμητριακα: ὄχι.....

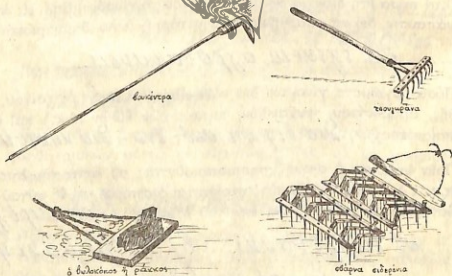
.....ἔς. τὰ. ὄβωρια. καὶ. κη. ωει. κἀ: ναι.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

.....Γίνεται... ἐργα. μέγεθος... (σκαλίδα)
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..... (ὄρα χειρὸς γραφὸν) .....
 α/ ἔδαφος β/ ἐκαστὸν γ/ μωμιὰ καὶ αἰετο
 ..... καὶ δ/ καρμὸς .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..... Ἡ γυναῖκα του, τὰ παιδιὰ του ἢ ἄρα μέ-
 χι ος (ὑιοὶ καὶ θυγατέρες) - ἐκείνου - εἰς « παραβολὰς » (ὄγκους)

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἴδους.....

..... τὰ ὑποφύα ἐκαλλιερгоοῦντο εἰς τὸν
 (καταπο) πύρραφια..... ἐκείνου τοῦ πύρραφια
 ..... (ὄρα χειρὸς γραφὸν) .....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ....

..... τὰ « φυτὰ πύρραφια » καὶ « φυτὰ » χωρὶ-
 γία..... δμ.τ. τὰ ἄλλα.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. .. ἐκείνου τοῦ αὐλάκια.....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

..... με τὰ «δρεπανία» (δρεπανία) .....

..... (ἔρα χειρόγραφον) .....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε* ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

..... (ἔρα χειρόγραφον) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων* (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

τὰ χόρτα θερίζονται με τὰ «κοσσοί»

(ἔρα χειρόγραφον)

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....

..... ἦτο ὁμαλὴ .....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του* (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

..... ἦτο ξύλινη .....

..... ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγετο «κόρσι» (αὐτὸς) .....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *ἐν τόποισι βιθυνταῖοι* .....

... *ἐλ' ἐχυντο κ. παρκισίδεσι* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *ἦτο ἐν χρήσει διὰ τὸ κριθῶρι*

... *καὶ τὰ ἔθωρια* .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *πολὺ καμυλῶ* .....

... *ἐκόβοντο κ. εὐρίχθησαν ἀπὸ τὸν πλάγιον (πλάγιον μέρος)*

2) Οἱ σταχύες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) .....

ἀκαδέμια κ. καλομιά ... *ἈΘΗΝΩΝ*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; .....

... *οἱ ἴδιοι αἱ θεριεῖται ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

... *τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί. Μέχρι 7.*

... *αἱ κεφαλαὶ διασταυρώνονται* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

.....*ῥέχονται. κ. ἀγκαλιές.*.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

.....*θερίζουν. ἄνδρες καὶ γυναῖκες.*.....

.....*χρηματωροῦνται καὶ ἐντάται.*.....

.....*ῥέχεται.*.....

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

.....*ῥεμβόντα εἰς εἶδος.*.....

.....*ἄνδρας. 5. ἀκόδες κριθῶν.*.....

.....*γυναῖκα. 3. ἀκόδες κριθῶν.*.....

.....*ἀνευ φαγητοῦ. κ. εὐφωμῶν.*.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

.....*ῥερόν εἰς χεῖρας γάντια (θαλάσσις κάλας)*.....

.....*εἰς τὸ μικρὸ δακτυλάκι. εἰς δεξιὰς. 5.*.....

.....*βαζον. δερμάτινα δακτυλίδι.*.....

.....*εἰς τὴν μέσην. ἔχωναν. κ. βοτρυλίδι.*.....

(εἶδος οἰκονομίας ἀπὸ κόπτος)

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

...Ὁ θερισμός... ἤρχιζεν... Δευτέραν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. (Ἰδρα. χειρὸς γραφον)

...Ἐτραγουδοῦσαν... ἡμᾶντινιά δέσει...
(δίδειται).....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

...Εἰς τὰ ἄκρου τοῦ χωραφιοῦ ἀφήνουν
ἓν μέρος ἀθέριστον, τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ... δισ. νὰ τρώγουν
τὰ σιτάκια.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

...Τὰ στάχυα ἔβρεναν 5-6 ἡμέρας εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν.....
...ἔαν ἦεν ξηραμένα ἰδένοντα ἀμέσως.....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἔδενεν ὁ ἄνδρας.. Μετέφερν. καὶ. ὠρεῖ..
 διδεν. εἰς. ἀγκαλιές.. ἢ. γυναῖκα. του,....
 ἢ. τὸ. παιδί. του. ἢ. ὁ. ὑπουργός. ....
 ..τὰ. δεμάτια.. ἐδένοντο:.. αἱ. με. βουρλίδια..
 ..εἰ. με. βούρλα. χί. με. βί. τρεῖς. .. δὲ. με. ὠρεμένα..
 ..εἰ. με. κοινὰ. σχοινία.. καὶ. στ. με. τέλη. ....
 ..... (ἔρα. χειρὸς. γραφον.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

— τὰ. δεμάτια. ἐτοποθετοῦντο. ἀνά. 4. ....
 ..τέσσαρα. δεμάτια. ἀποστελοῦν. εἰς. 11. χο..
 ..μάρι. 11. (φορτιὸν. γῶνι).....
 — ἐτοποθετοῦντο. καὶ. εἰς. εἰρὰν. 8. μο..
 ..μαχί.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; μετὰ τὸ 1900.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

...ξωέρνουνται χειμῶντι. τι κει. κ. : ξω. - Ὁ μὲν βοιον
...καὶ καλοκαίριν ἐς. : : φανουάριον - φεβρουάριον
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι ; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

...Με σκαπάνην καὶ με ἄροτρον...
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον) ; Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

...Διὰ τὴν διατροφήν τῶν ζώων ξωέρνουν
...βίκον, ρόβι, σαθαύλια, ταχὺ (βρώμη)
.....

...[ὄρα κειράχραστον]
.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). .....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

...Ὁ σανὸς θερίζεται με δρέπανον
...ἢ ἐκριγνύεται διὰ τῶν χειρῶν
.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἁλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... *Ὁὲ ἁλώνι ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν*
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἁλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

..... *Ἀρχεται τοῦντιον - λήγει Αὐγούστιον*

- 7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

..... *Ὁὲ ἁλώνι εἶναι χωματάλωνο...*

..... *(Ἐρα χειρογράφων)*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἁλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἁλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ...

..... *(Ἐρα χειρογράφων)*

..... *Γίνεται : α) καθαρισμός*

..... *β) πλάττωμα δαπέδου*

..... *γ) βούτωμα (ἐπάλειψις διὰ κόπρου)*

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

..... *Γίνεται ἡμέραν δευτέραν*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἁλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

...τὰ δέσματα γίνονται... καὶ διακεκομμένοι...
...γίνονται τὰ στάχυα ἐν τῷ δακτύλῳ...
...τοῦ ἄλωνιου.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἄλωνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλω-
νιου ἑξάγων στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.); ἀπὸ τοῦ οὗτου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

...ἡ χυροκομία εἰς τὸν δακτύλῳ διὰ τῆς κατα-
πατήσεως ἐν τῷ γίνεσθαι μόνον εἰς...
...τὰ ὄφρια (φ. κροσσόχτες).....

διὰ μετὰ τὴν σπυρίδα γίνονται χυροκομία βυλο-
χυρου

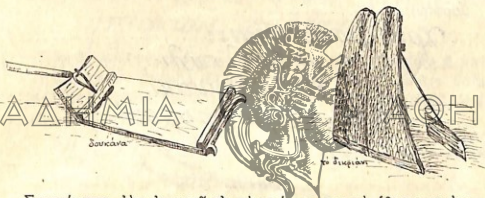
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἄλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἄλωνιου. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

(ὅρα χειροῦ γραφόν)
 τὸ εὐχαριστ. δέχεται εἰς δηλοῦται, αἰ. ὁδοῦται, με-
 ριστάλλοι. τὸν παῖδ' ὅν. τὸν γαῖον.
 τὸ δέχεται αὐτὸ πῆχεται, εἰς δηλοῦται.

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρθάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάν,
βωλόςουρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων; . . . . .

(ἀρα χειραχαρακ.)
 Ὡς. ρ.η.κα.ν.τ.κ.ὸν. ὀλ.π.ν.ι.ε.ι.κ.ὸν. μ.ε.β.ο.ν. χ.ρ.ι.σ.τ.ῶ.σ.ι.ε.ἵ.τ.α. ὁ.β.η.λ.ο.υ.ρ.ο.ς. ἑ.ω.σ.ῆ.ψ.η.ς. ε.α.ρ.τ.ῆ.ς
 ὠ.σ.τ.ῆ.ε.μ.ῆ.ν.η. μ.ῆ. ὁ.ω.σ.χ.ῖ.δ.α.ς. ε.κ.η.μ.ι.ρ.οῦ. λ.ῖ.δ.ο.υ.
 ἡ. δ.ι.ά. ὁ.δ.ο.ν.η.τ.ῶ.ν. μ.ε.τ.α.λ.λ.ῖ.ν.η.ν. ἑ.λ.α.μ.φ.ων.

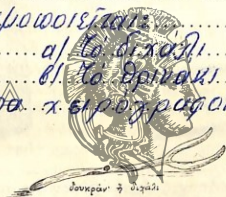
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἀρχίζει: ὥραν 10. π.μ. ....
 Διακόπτεται: 5. μ.μ. ....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Χρησιμοποιεῖται: .....
 α) τὸ διχάλι. ....
 β) τὸ δουκράνι. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυν ; .....

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς ἐκτυμωαίνει καὶ συλλέγει τὸν σποτύχυν εἰς τὸ ἀλώνι. ....

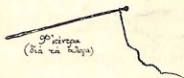
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ....

Ἡ εἰδικὴ ἀλωνόβερρα λεγεται βουκέντρι. ....
 (δρα χειρὸς γραφον) .....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

..... *ῥέχεται . . . δούλα . . .* .....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

..... *ῥέχονται . . . μάλαμα . . .* .....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωγάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ εἰλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν .....

..... *ἄλωνιζεν ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα* .....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... *διὰ μικροσφαιρικοῦ ἐκινετο τὸ κοπάνισμα με' χονδρὸν ξύλον (τὸ κόπανον)* .....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

..... *τὸ κόπανον κατεσκευάζετο ἐκ ξύλου ὀρίνου. Μῆκος 60-80 ἐκ. διάμετρος 5-6 ἐκ.* .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀνθοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ὁμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; .....

... *τὰ κοπάνισμα ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι*
... *ἀπὸ μίαν ἢ δύο γυναῖκες* .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων...
... τοῦντο. εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... (κοπάνισμα)
... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων...
... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων...
... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων...
... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων... εἰς τὸ κοπάνισμα διὰ τῶν σταχύων...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρόμηθευθη (πρόσωπον, συνεταρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

... οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες λέγονται « μάλαμα ».
... σωρεύεται μετὰ τὸ δικριάνι καὶ τὸ θρινάκι
... (ὅρα χειρόγραφον!)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; - Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο.....

ὁ σκληρογόμος βαρὺς ἔχει ἀκῆρα
ἐσθίματα·
δὲν καρφώνεται τι ἐδάμνα εἰς τὸν
βαρὺν

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

ὅρα ἀνέριον γίνεται μέ' ὅρα δριναί
ὅρα κυρόγραφον.

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..η χνᾶ ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

...Τὰ κονδρά τεράχια τῶν βασιλέων λε-
χονται «κονζύλια».

.....Γίνεται δεύτερον ἀλάνιστρα διὰ τῶν ποδῶν

..... λέγεται .. « παρωλιώνε μου » ή « ζεβαβούλμου »

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

.. Κατὰ τὸ δύνειον. ὁ λώνισμα. τὰ ζῶα περιε-
 ρονται... συνδεμένα μετὰ τοῦ σκοινιῦ. τὸ σκοινὶ δέ-
 νεται ἀλυσίδει... δμρ... δηλεις... οἱ ὄβοιες...
 περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων.....

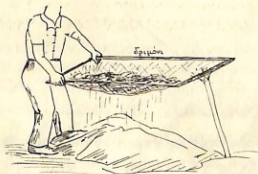
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

.. τὰ κοντύλια ἀπομακρύνονται ὑπὸ γυναι-
 κός... διὰ σαρῶθρος.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικός διὰ σαρῶθρον, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰκνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

... *ἐκτίβει χύνεται τὸ βολίσμα μὲ βολίστη*
καὶ τὸ κοκκίνισμα μὲ κοκκίνο
ὁ βολίστης ἔχει κυκλικὸς δωδ.
ὁ κοκκίνιστος ἔχει ὁσὸς διαφόρων μεχέθων
(ὄρα χειρόγραφον).....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

... *ὁ καρπὸς ἐκτιβάζεται εἰς σωρὸν μεθυστῆ*
παράσσεται ἐπὶ αὐτοῦ σταυρός
ἐμπηγνύεται εἰς τὴν κορυφὴν τὸ θρινάκι
ἐπακολουθεῖ ἀρσενικὸς τοῦ σωροῦ
(ὄρα χειρόγραφον).....

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Κατεβάλλετο εἰς εἶδος ὁ φῶρος.
 Ὁ φῶρος ἐλέγετο «μουκατάσι»
 Ὁ εἰσφοράτιον τὸν φῶρον «μουκαταγῆς» ἢ
 «μουλεχίμης» ἢ βετρυβισεχίνετα με τὸ μουγούρι

μισοκαίλι

κούτλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωματικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

ΔΟΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηεῖας) Ὁ καρπὸς ἀπεθηκεύετο εἰς τοῦ:

θάριαι... ἢ ξύλινα κιβώτια (καβόνες).....
 ἢ μεγάλα βακκιά... (βαγκαινές).....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἦ... ἄνυρον.. ἀνοδο...
 κεύεται.. εἰς.. ἀνοδομένην, ἢ.. ἀνοσία.. γέ-
 .. γεται.. ἀπερριώνας... (ὅρα χειρογραφου)

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...
 .. ἡλαλιότερον.. ἐχίνετο.. κατὰ.. τὸν.. διεξιμένον..
 .. ὁπὸ.. τοῦς.. καλυτέρους.. σταχυσ.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..
 .. Κατεσκευάζεται.. κ.. ὠλεχτήρι.. τὴν.. ἐκρε-..
 .. μούσαν... εἰς.. τὰ.. εἰκονοστάσιον.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται,
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

.. ἡ.. κ.. ὠλεχτήρι.. ὅσα.. ταυρισμένους.. μεγάλης
 εἰς κ.. μέτροις.. δὴλ.. εἰς.. δραχμα.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.. Κατὰ.. τὸ.. Πάσχα.. τὰ.. μεσάνυχτα.. (τὴν..
 .. πρῶτην.. ἀναστρεφειν) .. χίνεται.. τὸ.. καψι-..
 .. μον.. τοῦ.. Ἰούδα.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

.. Ἡ.. μέρα.. :.. Πάσχα.....
 .. Ὥρα.. :.. 12 νυκτερινή.....
 .. Μέρος.. :.. Ἦ... ἀροαύλιον.. κ.. ἐκκλησίας.....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....*λέγεται... κ. θουνάροι*.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

.....*ὕμν. ωυράν ἀνάπτουν τὰ παιδιά*.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

*Ὑὸ φύλα ἐκλέγουν τὰ κ. ἐκολιαδούρικο
κοωέλιαι. (παιδιά τοῦ ἐκολείου.)*.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*Ὑνα παιδί' κρατᾷ καὶ κτινισᾷ τὸ ἐμμανύρι.
(ἐμμανύρι). Τυχαίνει ἐμπαρὸς Ἀκολουθοῦν
τὰ ἄλλα παιδιά καὶ ἐκρνουν τὰ κλαδιά
τοῦ κλαδίου καὶ ἐκρνουν ἀπὸ τὰ δάτοι.*

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

*Ὑ. ὕμν. κορυφῇ τοῦ βωροῦ τῶν ξύλων
ταποδετέται... ὁρσίωμα ἀνδρώων τὸ
ὁσοῖον παριετᾷ τὸν θούδα
(ὅρα χειρὸς τραφόν.)*.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

X

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

...καίεται ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα...

(ὄρα χειρὸς χροῖον) .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

...ἡμεῖς μὲν οὐ φαίνεται... φαίνεται...

εἰς τὴν... καὶ μὲν διακρίνεται...

εἰς τοὺς κηθεύουσιν... εἰς τὴν κηθεύ...

πλάγους... (εἰς τὴν κηθεύ... φύλλους)...

τὰ κηθεύτικα...

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ

ἀφορῶσα τὴν εὐφραν, τὸν θερμὸν, τὸν ἄλγυν,
καὶ τὰ καὶ ἔθιμον αὐρῶς

Ἐξεταζόμενος τόπος:

Χερσὶν: Ἀνατολή
Ἐπαρχίας: Φραφείρας
Νομοῦ: Παιδίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συλλογὴς:

Ἐμμαν. Ίωαν. Φαρσάρης
Διδάκταλος
Ἀνατολή - Φραφείρας

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ

ἀφορώσα τὴν εὐστροφίαν, τὸν περιεχόμενον καὶ τὸν ἀπονομιζόμενον

Α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

(Ἡ διανομή αὐτῶν ἀφορᾷ τὸ ἐρωτηματολόγιον τοῦ Κέντρου
Ἑρευνῆς τῆς Ἑλληνικῆς Γεωγραφίας)

α) 1) διὰ εὐστροφίαν ἀφορίζονται:

1) ἡ εὐδυναία περιεχταί τοῦ χωρίου

2) ἡ ἀναβαθμίδες (περιεχταί) εἰς ἀρετὴν περιεχταί.

διὰ βουκίαν ἀφορίζονται:

1) ἡ βουκοπλοχία ἐκτεταταὶ καὶ ἀρτιότατα.

2) ἡ ἀρτιότατος ἀρτιότατος ἀρτιότατος.

ἡ περιεχταί εἰς εὐστροφίαν καὶ εἰς βουκίαν ἡδὴν περιεχταί
ἐν μέρει ἔχουν εὐδυναία καὶ εἰς μεταβολαί:

ἔς τὴν εὐδυναίαν περιεχταί ἐκτεταταὶ καὶ ἀρτιότατα
ἡ εὐστροφία διημεριζομένη. Ἡ ἀρτιότατος ἀρτιότατος ἀρτιότατος
καὶ ἀρτιότατος μετὰ ἀρτιότατος καὶ ἀρτιότατος (εὐδυναία, ἀρτιότατος,
καὶ ἀρτιότατος, μετὰ ἀρτιότατος καὶ ἀρτιότατος). Ὁ μεγαλύτερον μέρος κα-
τανομετᾷ ἀπὸ ἀρτιότατος.

ἔς τὴν ἀρτιότατον περιεχταί μετὰ τὴν εὐστροφίαν ἀρτιότατος
μόνον δι' ἀρτιότατος.

2) ἡ ἀρτιότατος περιεχταί ἀρτιότατος ἀρτιότατος:

1) ἔς ἀρτιότατος ἀρτιότατος ἀρτιότατος.

2) ἔς ἀρτιότατος ἀρτιότατος ἀρτιότατος.

3/ Ο πατέρας διακρίνει την περιουσίαν του συγκεντρωμένην μέχρι να έλθουν τα τέκνα του εις γάμον. Έκαστον τέκνον μετά τον γάμον του παρβάνει το μερίδιόν του. Το μερίδιον ελέγχει «μοιράσει» ή «αόρτζη».

Ο πατέρας συνήθως διακρίνεται ελάχιστα κέρματα, συνήθως τα καλλίτερα και τα αβυσσινίον ευρισκόμενα διά ταίς ανάγκας του. Το μερίδιον αυτό ελέγχει «χροντομοίρη» ξεχωριστά ελέγχει:

«Κατακράδιε χέρο νάκχς
χερατά(χρατά) και βόσωνα χέρις»

Το «χροντομοίρη» μοιράζονται τα τέκνα μετά τον θάνατον των γονέων.

Εάν οι γέροντες γονείς ήσαν άνήλικτοι προς εργασία ή περιουσία διμοιράζοντο ελάττωτος εις τα τέκνα. Τα τέκνα εις αδειήν την περιουσίαν ανελάμβανον την διακρίσιν ή τα χερατομοίρητα χέρητα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Η «χροντομοίρη» έγινε με δύο τρόπους:

1/ Έκαστον τέκνον έδωκε εις τους γονείς ώριμότητα, καλοϊον ευφρανσίς, ποσότητα τροφίμων (λάδι, σιτάρι, πατάτες, βόσωνα κ.λπ) διά να διατρέξουνται.

2/ Τα τέκνα έκαναν τους γονείς «μύνες». Μαδε παιδί με την ειράν έσπαρνε και χέρουσε ένα μύνα εις το σπίτι του και ανελάμβανε την περιουσίαν και την διατροφήν των.

8/ 1/ Οι καίριοι ήσυχολούγοι παλαιότεροι:

80% με την γεωργίαν.

10% με την κτηνοτροφίαν.

και 10% ευχρόνως εις δημοτέρας.

Σήμερον ή κτηνοτροφία είναι να εκλείψη.

2/ Οἱ ἐκνήαι ἐλέγοντο «μασφόροι». ἤσχατοντο ἐν
 παρόχῳ καὶ ἐς ἐνὶ χειρῶν.
 ἔμπερον παρὰ μέρει ἐλθόντες ἐκνήαι.

3/ 1) Μεγάλα κέρματα (εὐαγγέλια) δὲν διαφύκον, οὐτε διαφύ-
 κουν. Κάθε χειρὶς ^{ἐπὶ} πολλὰ ἀχροτέρη.
 Μόνον τὰ μοναστήρια ἔχον μεγάλα κέρματα, τὰ κ-
 μοναστηριακά. Τὰ κμοναστηριακά ἐνοικιοῦντο ἢ
 ἐδίδοντο «συμβολαί».

2/ Οἱ καλλιεργεῖται τῶν κμοναστηριακῶν κερμάτων ἐλέ-
 γοντο «συμβολαί». ἤσαν ὡς καὶ οἰκογενεῖα, κα-
 τὰ τὰς κοινωνικὰς δυνάμεις.

3/ Ο «συμβολαί» ἐλάμβανον τὸ ἕκαστον τὸν παρὰ
 χειρὶν ἐκδοράν, ἀποδορῶν τῶν ἐφ' ὧν καλλιεργεῖται.
 -Ὁ ἐνοικιστὴς ἐλάμβανεν ἀποδορῶν τὸ ἐκδοράν καὶ
 ἐξήμενε τὸ ἐνοίκιον ἐς εἶδος ἢ ἐς χρῆμα ἐς μίαν ἢ
 καὶ περισσότερας δυνάμεις.

4) Ἐκρυπτοποιοῦντο καὶ ἐργάται ἀποτικῶς διὰ τὸ
 δρόμεν, τὸ ἀλὼνισμα, τὸν ἐργασίον κλπ. Οἱ ἐργάται ἤσαν
 συνήθως ἐντάσιοι. Ἐκρυπτοποιοῦντο καὶ γυναῖκες.
 Ἡ ἀποβήτων ἦτο συνήθως ἐς εἶδος.

Ὁ γεωγὸς ἔσαινε 50-60 δρακῶνες «ἀχέρα» (ἀχέρα)

Ὁ δερβιτὴς ἔσαινε 5-6 δρακῶνες «καρπὸς» (καρπὸς)

Ὁ ραβδιστὴς ἐλατοκάρου 1 δρακῶν.

Ἡ μαζωχτὴς ἐλατοκάρου 1/2 δρακῶν.

Ἐς χρῆμα ἡ ἀποβήτων ἦτο: ὁ γεωγὸς 5 δραχ. καὶ οἱ λοιποὶ
 ἐργάται 1-1,20 δραχ. Ἡ γυναῖκα 1/2 δραχ.

5/ Έχρημασιόουντο καὶ δοῦλοι. ἔλεγοντο «φαιρίους»
ἦσαν ἐνδούλοι ἢ ἀπὸ χηροῦ καὶ πατρὸς.

Η άποψή του «καρέφιου» ήτο:

12-15 ξυν: 1-2 νοσηλεύοντα (24 ώρες) τον χρόνο.

15 ξιών και ἄνω: 5-6 ναυαπλεόνια τὸν χρόνον (100-120 φ)
 ἑκάστη τὸν εὐδρεμικό ἔκανε καθε χρόνο δύο
 καὶ ἄλλες: ρούπαι (ἐνδυμασίαι) καὶ κιν καὶ καλὴ μωμὴ
 (ὑποδήματα) εἰς τὸν κρηττόν

6) α) Οἱ νέοι καὶ νέοι τοῦ τόπου ἐπηφάνησαν παλαιότερον ὁ ἄνδρ' αὖτον ἐργασίας εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ κυρίως εἰς τὴν ἀμερικάνην.

β) Εισοχικός επιμερισμός ως εξής: 1ος εξισορροπικός
αρχικός επί Νομού Αρκαδίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ε/ς/ τα παρόντα τα κριτήρια εδραιώνουμε:

α) γυνήν κοίτην κ' κοίτην βοδμήν και αλμυράδα

81 φύσικὴν κούρην (με καθύβιν). ἔκρινον ἡ κογκαλίσ-
ματα εἰς θαρνύβεις ζυλῶεις

2/ Τρύφεις Πισσαριδίων έγινε μετά το 1920. Τα Πισσα-
ρια έλεγχοι «αγγλονοί».

ε) Η ξηβρωτική όραση κηρυσσόταν μετά το 1920

Ηρο δύο ειδών: μονόγερο και δίγερο.

Τὸ μονόθετο ἐχρησιμοποιεῖτο κυρίως πο' καλλιέργει-
αν (ὄχι πο' σποράν) ἀγρῶν καὶ ἐλαίων.

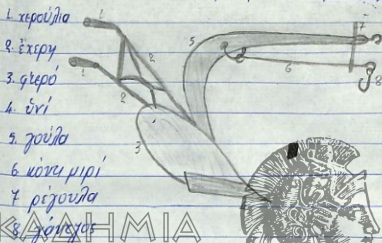
το δίδετο ἐκρηγοροῦσθε καὶ ὑμεῖς καθήκον
καὶ ὑμεῖς ὁμοῦ μόνον εἰς ἐν ὁδοῦν ὁδοῦν. εἰς
ἐν ὁδοῦν ὁδοῦν ἐκρηγοροῦσθε ὑμεῖς ὁμοῦ.

Ψύζιον ὄρεον. Ὁ Ψύζιον ἀνεκαταλύθη διὰ
ὁμοίου εἰδυροῦ μετὰ τὸ 1950.

Τὰ πρῶτα εἰδυρὰ ὄρεα (μονόπτερα καὶ δάπτερα)
οἱ ἀπόλοι ἐξ ἐφορμηθῆναι διὰ ἐπιπορῶν ἢ ἀπὸ
ἐν ἡχορμὴν ἱσχυρὰν. Ἀργότερα ἐξ κατεκκινῶν
ἐντοίμοι εἰδυροῦχοι. Ἐξήλθον καὶ χαρμῶδες.

Μονόπτερο εἰδυράκιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2/ Τρακτέρια χρυσοποιούσαντες ἐν ἡχορμῇ μετὰ τὸ 1950

3/ Μηχαναὶ δερμῶν δὲν ἐχρησιμοποιοῦνται οὔτε χρυσοποιούσαντες

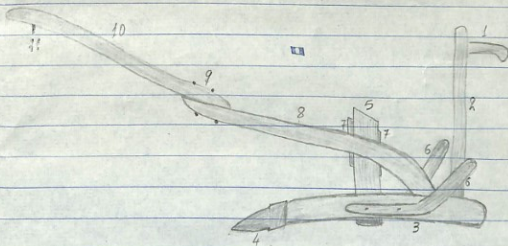
4/ Μηχαναὶ ὀφθαλμοῦ τῶν ἐλασίων δὲν ἐχρησιμοποιοῦνται οὔτε χρυσοποιούσαντες.

5/ Μηχαναὶ ἀλυστῶν δὲν ἐχρησιμοποιοῦνται οὔτε χρυσοποιούσαντες

6/ Ὁ Ψύζιον ὄρεον ἐχρησιμοποιοῦτο μέχρι τοῦ 1950
Ὁ κατεκκινῶν εἰδυρὸς ἐκκινῶν ἢ καὶ οἱ ἴδιοι οἱ
γυρῶν

2) Μορφή παλαιού φυλίνου δρόξρου διά βόδια

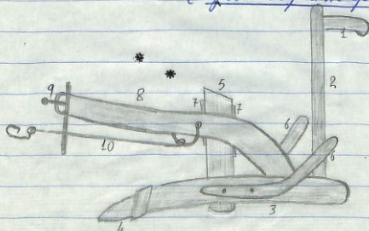

1. κεραχόνι (τό)	4. ὕνι (τό)	7. ερῆνες (οί)	10. ἀποεὐσταροί (ῆ)
2. ἔπερη (ῆ)	5. εὐσάθη (ῆ)	8. χούλα (ῆ)	11. κατακλιδοί (τό)
3. πούδαρι (τό)	6. παρούτια (τό)	9. μὰτ (ῆ)	

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

3) Μορφή παλαιού φυλίνου δρόξρου διά χαιδούρια
(χαιδουράλετρο)

1. κεραχόνι (τό)	6. παρούτια (τό)
2. ἔπερη (ῆ)	7. ερῆνες (οί)
3. πούδαρι (τό)	8. χούλα (ῆ)
4. ὕνι (τό)	9. πέχουλα (ῆ)
5. εὐσάθη (ῆ)	10. κοντι-μυρί (τό)

Μορφή ασπασίου φυλίνου αιχιδουρόλεπρου:

4) Μορφή ύνιου

Το ύνι του φυλίνου άρότρου ήτο μιάς μορφής δια έην άποτέσειν όλων των ειδών των χωραφιών.

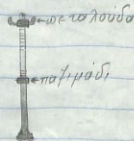
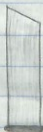
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5) Έκτύμα ασπίδης ασπασίου φυλίνου άρότρου

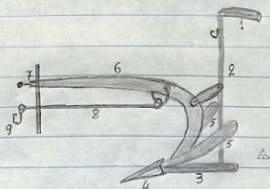
Ψύζινη

Ειδυρένια

Η ειδυρένια ασπίς είχε εγγ' κορυφή κ μεταλούδα δια να βιδώνη. Έκρημινοποιήθη μετά το 1920.

6) Μορφή σύγχρινου ειδυριού άρότερου

1. χειράρι (τό)	4. ένι (τό)	7. ρεχούλα (ή)
2. έ'χει (ή)	5. παρούλια (τό)	8. κότσι-μπί (τό)
3. ποδάρι (τό)	6. θούλα (ή)	9. χόντζος (ό)

ΑΚΑΔΗΜ

ΘΗΝΩΝ

7) Έργαλεία δια την κατασκευήν και ενοπώρδωσιν του φυλίνου άρότερου

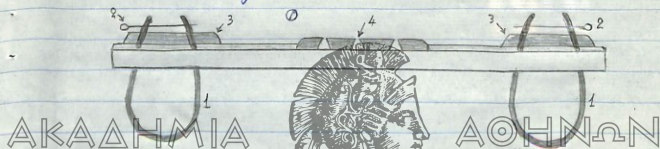

1. σάρακας (ό)
2. εκκωάρνι (τό)
3. άρίδι (τό)
4. φυλοθός (ό)
5. σλετρόφιλα (ή)

8) α) Διά το ὄρεον (χειμάριον, ὄρημα) μέχρι το 1950 χρησιμοποιούντο βόδια. Μετά το 1950 χρησιμοποιούνται μόνον μουλάρια καὶ γαϊδάρια.

β) Χρησιμοποιούντο δύο βόδια. Ληξιανοβοῦνται διά το ὄρημα με μουλάρια ἢ γαϊδάρια χρησιμοποιούνται δύο γῶα, ἐνίοτε καὶ ἓνα γῶο.

9) Διά το χειμάριον με βόδια εἶναι απαραίτητος ὁ γυχός
Μορφή γυχοῦ

1. γεῦλα (γ)

2. παναγεῖλα (α)

3. μαζέλα (γ)

4. λουριάκιον (γ)

10) Μορφή γ

Οἱ γεῦλες παλαιότερα ἦσαν ξύλινες.

Ἀρχαιότερον κατεκινάζοντο εἰς ἐπέντες γεῦλες

Μορφή γεωδών

ὀρισερά: εἰδερνία γεῖλα
ὀρία: γύλινα γεῖλα

11/ Ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου ὁ ὁποῖος ἐκποδίζεται εἰς
τοὺν γυχόν καὶ ἀγκιστρώνεται εἰς αὐτὸν ἐν ὀριερόν
διὰ τοῦ ὀριερά γεῖλα: Πούρα (τὰ)
Μορφή Πούρων

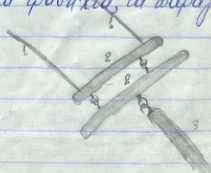
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

12/ Τοῦ ὀριερά με' ἓνα γῶο γίνεται μετὰ το 1950.
διὰ τὴν γεῖλιν διαδραμεῖται ἐξαρτήματα εἶναι:
ὁ κρίκος, τὰ ἐκποδιστικά, τὰ τραβηχτά, τὰ παρασυχαρίδια
1. τραβηχτά (κοινιά)
2. παρασυχαρίδια γύλινα
3. ὀριερόν

Μορφή κάβου.

Ζκευή διά γέφυαν γαϊδάρων

Τό ζωνανκάβουλο είναι δερμάτινο ή ξύγι-
σθαιος (το ποδοδεύεται ες γην ράχιν του γώου διά
νά ευκρασθή τὰ τραβηχτά (σκονιά ή άλυγίδες)

Τό τραβηχτά ποροδεύεται ες τόν κάβον. Ευκρα-
τούνται άπό τό ζωνανκάβουλο και καταλήχουν ες
τὰ παρασχημαρίδια. Είς τὰ παρασχημαρίδια άρχη
εργώνεται τό άροτρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ' Άροτρίαεις και ποσά:

α) Τό άρχωμα γίνεται συνήθως άπό τόν άνδρα
και σπανίως άπό γην γυναίκα. Τό άρχωμα εγίνετο
και άπό τόν κβαμέχιον (υαυρέην).

β) Ζεύξιμον βοδών ες φύλινον άροτρον

Τό άροτρον άγκυρώνεται άπό τό κκισαμλίδιον ες τὰ κκλάρια.

2) Ζεύξιμον εἰς τὸ εἰδυροῦν ὄροτρον

Τὸ ὄροτρον ἀροδύεται εἰς τὰ κλουράς μὲ δ-
ζυγίδα ἢ μὲ εἰδυρὸν ράβδον.

3) Ὁ γεωργὸς κατευθύνει τὸ γεωγμένον γῶν (ἢ
τὸ γῶν) κατὰ τὸ ὄροτρον μὲ σκοινί, τὸ ὁποῖον
ῥιγεται «γεύγισαι».

Ὁ γεύγισ ἀροδύεται εἰς τὰ κλουρά κἢ εἰς τὸν
ἢ ἀροδύεται εἰς τὸν κλουρὸν καὶ τὸν ὁποῖον
γέρει τὸ μούλαρι ἢ ὁ γαῖδαρος εἰς τὸν λαγόν.

Ζεύξιμον γαϊδαρῶν

4) Τὸ ὄροτρον μὲ ζεύξιμον ὄροτρον ἢ εἰδυροῦν
γίνεται κατ' ἐπίδεικτον γραμμὴν.

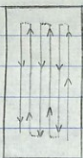
Μὲ μονόζυγο ὄροτρον τὸ ὄροτρον γίνεται
περιγεγραμμῶς.

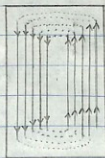
Σχεδιάγραμμα δοχώματος:

α. αλλαγές κατ'επίπεδο γραμμών

β. αλλαγές περιφερειακά με μονόστιχο έργοτρον

α

β

5/ Η εισαρά και το όργωμα του άχρου γίνεται και γίνεται ες ζωρίδας. Ελέγχονται «εισαρές»

Η ζωρίς ελαττώνεται με αλλαγών ή γραμμών.

6/ Η εισαρά των διατηρητικών γίνεται με «κασιάνη» (κατ'επίπεδο γραμμών) ή με «κασιάνη» (κατ'επίπεδο γραμμών).

7/ Τρόποι δοχώματος:

Ες το «κασιάνη» μέρι γίνεται καδέως ή «ολαχίως».

Ες το «εωκλινή» μέρι πάντοτε «ολαχίως» (οριζοντίως) και ποτέ καδέως.

Ες τας αναβαθρίδας (ωρεούλες) γίνεται διαγωνίως. Αρχίζουν από την ζωρίαν (τον ρούκουνα) και δοχώνουν λοξώς. «φερουκουνιάζουν το χωράφι»

8/ Αποστράσεις του άχρου από της εισαράς:

1/ Διά την εισαρά των διατηρητικών τα χωράφια ε-
γίνονται «καλλουργίες»

«βαδεία-βαδεία» καλλούργιζε

«εωκλινή-εωκλινή» εωκλινε»

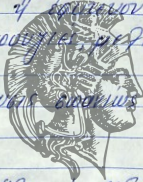
Διά να γίνει το χωράφι «καλλουργία» δοχώνεται 3 φορές.

Τὸ πρῶτον ὄργανον εἶναι τὸν Τάϊνονάριον ἢ Φέβρουάριον
 « τοῦ Γενάρη ἢ καλλιουρχία »
 παρὰ λίχον κοσμεῖται (κοσμεῖται) «
 Τὸ δεύτερον ὄργανον εἶναι τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον
 εἰσέρχεται « δι' ὀλίγημα »
 Τὸ τρίτον ὄργανον εἶναι τὸν Ἀύγουστον. Τὸ ὄρ-
 γανον αὐτὸ εἶχε σκοπὸν νὰ κρατῇ τὸ χωράφι ἐν
 « ἀναύσει » (ἐξαρσίαν)

2) Διὰ τὴν εὐωδίαν τῶν θεωρίων καὶ τὸ γυνεῖμα
 τῶν κηρυκτικῶν εἰναι ὁρεῖως ὡς δὴ « καλλιουρχίαι »
 Οἱ καλὲς « καλλιουρχίαι » εἰσέρχονται « με-
 βόδια καὶ φασάκια ἢ εἰσέρχονται κηρυκτικά (ἀρχου-
 ρίαι, τομαίαι, καρπασίαι, μελιτζάνες κ.λπ.)

3) Ἡ ἀρχαὶ αἰσάναι εὐωδίας εἰσέρχονται τὸν
 στενοὺς γῆς.

4) Ἡ εὐωδία δι' ὅλα τὰ εἶδη καλλιουρχίας εἶ-
 ναι συνήθως με' ἓνα ὄργανον. Ἐστὶν εἶναι τὸ χω-
 ράφι « βαρικοῖς (παχύ χωράφι με' γιγάντια) ὃ θεω-
 ρῶς τὸ « ἀνεκύνει » (τὸ ὄργανον ὅτι τὴν εὐωδίαν)
 εἰσοχὴ εὐωδίας:

α) Τὰ θυμιατικά εἰσέρχονται τὸ φθινόπωρον.

β) Τὰ γυναικεία (ροβύδια, κοκκία, βίκος, ροβύθια κ.λπ.)
 εἰσέρχονται ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον μέχρι Δεκεμβρίου ἢ
 καὶ Τανουάριον

« Τὸ Γενάρη τὸ ροβύδι, τὸν Ὀκτώβριον τὸ κοκκία »

γ) Τὰ κηρυκτικά εἰσέρχονται συνήθως ἐν ὁ-
 νοίῳ.

Σήμερον εἰς τὴν μεσημέριον παραδεδωκέναι ἀποστολὴν, λό-
γω τοῦ ἐθνικοῦ κλήματος, καλλιεργοῦνται ὑποφω-
τισμῷ καὶ νοσητικῷ (τοματὲς, ἀρχοῦρια, καλοκαυδία, με-
λιτζάνες).

Φυτεύονται τὰ φιδινόσπρον. Τὸν Φονοπόριον,
Φεβρουάριον, Μάρτιον καὶ Ἀπριλίον φωφάσονται
μεγάλης ποσότητος καλλιεργητικῶν.

Διὰ τὴν καλλιεργίαν τῶν ὑποφωτισμῶν καλλιε-
ργικῶν τὰ χωράφια ἀμμοστρώνονται με ἔρπον ἐπὶ
θαλάσσης. Ἐκείνους περιφράσσονται με ἀνεμοφρά-
κται ἀπὸ καλάμινα.

Ἐκείνους γίνεται εὐρεία καλλιεργία καλλιεργητικῶν
ἐνὸς θερμονηκίου. Τα θερμονηκία ἔχουν ἐκτε-
ρὸν φύλλον ὃ εἰσέρχεται καὶ καλλιεργοῦνται με ἀπα-
ρτίκον διασπορῆς (καυδία).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5/ Ἐρχαλεῖο καὶ ἀμύγ:

α) Κατὰ τὴν ἐποχὴν: Χρυσιμοποιεῖται τὸ εὐπο-
ροσάνκιν (μικρὸς εὐάνκος). Ἐπὶ αὐτὸ περιέχεται ὁ
εὐάνκος καὶ ἔφ' αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται
με ἔκτυπν καὶ ποῖρον ἐπὶ τοῦ ἰσοφύτου.

Ἄντι καὶ τοῦ εὐποροσάνκιν χρυσιμοποιεῖται καὶ εὐπο-
ροσάνκιν. ἢ καποροσάνκιν. ἤτοι ὑφάντο ὑφάντο
καὶ ποροσάνκιν εἰς τὴν μέγαν. Ἀπὸ εἰς τὴν καπο-
ροσάνκιν ἔβαλε καὶ εὐποροσάνκιν (τὸν εὐάνκον). Τὴν
ἐκταίει ἐπὶ τὴν ἀριστερὰν χεῖρὸς καὶ μετὰ τὴν δεξιὰν
διασκορπίζει τὸν εὐάνκον.

Σήμερον συνήθως χρυσιμοποιεῖται ὁ κοινὸς.
ἔφ' αὐτοῦ λαμβανόμενος ὁ εὐάνκος διασκορπίζεται
ἐπὶ τοῦ ἰσοφύτου.

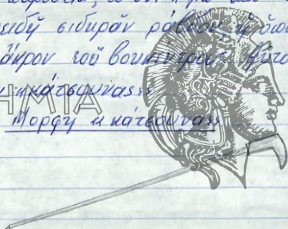
Γεωργός καὶ ἐν βωρὸν

β) Κατὰ τὴν ἀπογείσιν ὁ γεωργὸς καθαρίζει τὸ βοσκό-
ρι, τὰ παρὰ τὰ, τὸ ἐν τῇ κ-τλ. αὐτὸ τὸ πῦμα ἢ τὰ πόρτα με-
τὰ τὴν ἐκδορὴν εἰδυρὸν ράβδον ἢ ὑπόστα ἔχει ἐκδορὴν ἢ ἔκ-
τλ. ἐν ἄλλοις τοῦ βοσκίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

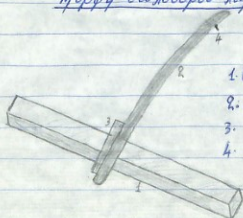
ΑΘΗΝΩΝ

2) Μετὰ τὸ ὄργωμα γίνεται βωσέδωσις τοῦ χωραδίου
μετὰ ἐκδορὴν βωλοειδὴν ἢ τεουχράνῃ

Μετὰ βωλοειδὴν χωραδίων

Μετὰ τεουχράνῃ

1. βωλοειδὴς (τὸ)
2. ἐκδορὴ (τὸ)
3. ἐκδορὴ (τὸ)
4. κατακτείνω (τὸ)

8) Έργατρία διά το εκσπίγμον τοῦ ὄγκου ἢ τοῦ μήκους
εἶναι τοῦ εἴδους:

ἢ τριῶσα, τὸ εκσπίγει, τὸ μοικωκάωτο, ὁ κοβρός.
Ἡ τριῶσα εἶναι πλαγιά· χρησιμοποιεῖται διά το εκσπίγμον
τῶν μήκων ὡς οὐδὲν διαφέρει καλίκια.

Τὸ εκσπίγει εἶναι ὡς στενὸ ἄνω ἔχον τριῶσα χρησιμοποιο-
εῖται ἐν ἔδαφιν καίως ἐκλήρη.

Τὸ μοικωκάωτο φέρει ὅμοιον τὸν κροτάριον· χρη-
σιμοποιεῖται ἐν ἔδαφιν με' πολλὰ καλίκια.

Ὁ κοβρὸς χρησιμοποιεῖται ἐν πετρώδι ἔδαφιν

Τριῶσα

Κοβρός

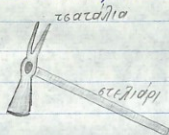

Μοικωκάωτο

Κοβρός

Διό το ἐκάλισμα τῶν υποσημειωμένων χρησιμεύει
 τοῦ ἐκάλισμα. φέρει ὁμοίαν δὲ κατασκευήν
Μορφή ἐκάλισμα

6) Εἰς τὸν ὄγκον τὸν γυροῦν τὸν βουδῶ ἢ γυνά-
 κα του, τοῦ αὐτοῦ του καὶ ὁ ὑπορέει (γαμίζιος) ὅταν
 ὑπάρχει. Οἱ βουδοὶ ἐκίστουν καὶ παραβολέες
 (εἰς ὅκρες τοῦ κυρτοῦ) καὶ καὶ ὁ νεκροσάδεις
 (τὰ ἀπομένοντα ἀκαλλισμα) μετὰ τῶν αὐτῶν
 τὸ ὁμοίαν διανοίγει καὶ ἀπορροῇ. ἑωίους μαγεύουν
 τοῦ πύργου καὶ τοῦ καλλισμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

7) Τὰ ὅμοια (κουκία, παύδια) ἐκάλισμα εἰς
 γυνίμα (ωσπερ) κυρσία. ἑωίοντο ἐκκαλλισμαίους
 ἢ κακαλλισμαίους κυρσία.

Τὰ κακαλλισμαίους (ὁ ὁμοίος) κουκία, γαμίζ, τοῦ εἶπαν
 κατωδύσεις (τοῦ ὁμοίου μετὰ τοῦ) ἀπέναντι μετὰ τοῦ ὁμο-
 νίμα. ἤτοι εἰς εἰδος ὁμοιότητος.

ἑωίοντο εἰς τοῦ αὐτοῦ. Τὰ κουκία ἑωί-
 οντο καὶ κατὰ γραμμάς.

Τὰ κουκία τοῦ ἐκάλισμα μετὰ ἐκάλισμα καὶ τοῦ
 κακαλλισμαίους (ἐκάλισμα τοῦ πύργου καὶ γυνίμα)

8) Τὸς ὁμοίους τῶν γυνίμα (ρόβι, σαρνόν, βίον) τοῦ
 ἑωίοντο μετὰ κατωδύσεις καὶ κατωδύσεις κυρσία
 μετὰ μετὰ ὁμοίους ἐκάλισμα

9) Τα ζώρια εφαιρούντο και φαινόταν εἰς ἀδ-
ρόκια. Καλλιεργοῦνται εἰς γόνιμα καὶ ποσειδικά
χωράρια με' πολὺ κοωρίσ

Ξίφρασι καλλιεργοῦνται κκειμνωτάτεςαι και
καλοκαιρινεῖς ποτατεςαι διηφ. καὶ φαινόταναι χειρῶ-
να και καλοκαιρι.

10) Ἐθιμα σκευχόμενα με' ἐγν' εωραῖν:

α) Πρὶν ἀρχίει ὁ χειρὸς ἐγν' εωραῖν φέρει τὸν ἐγν'-
α εἰς τὸ εωίει καὶ κάνει ἀγιοσμο. Ἐς τὸ μέσον τοῦ
εωίειου τοποθετεῖται ἓνα τραπέζι. Ἐπὶ αὐτῷ εἰς τὸ τραπέ-
ζι τοποθετοῦνται ὁ εωρους διὰ ὅλα τὰ εἶδη τῶν
εωρών/ κριθῶν, σιτῶν, καπνῶν, ροβυδία, φανῆ, κ.λπ/
καὶ ἓνα ρόχδι (ροῦ). Μετὰ τὸν ἀγιοσμόν πύνουν
τὰ ἀγιοσμοῦ κερὶ εἰς τὸν ποτὶν τοῦ εωίειου. Τοὺς
ἀγιοσμένους εωρους ποτὶ εἶναι ἔπασιν εἰς τὸ τραπέζι
τοὺς βάθουν εἰς αὐτὰς εωροῦν/ γιστὰ
ἀγιοσμο. Τὸ ρόχδι τὸν βάθουν μέσα εἰς τὸ
εωροσάκιον. Ἐκεῖ μένει μέχρι νὰ τελειώσῃ ἡ
εωρα. Ἐς τὸ τέλος τῆς εωραῖς ὁ χειρὸς ἐρῶει
τὸ ρόχδι καὶ γέει: «ὅσα εωερίσ' ἔχει τὸ ρόχδι τὸ-
σα εωερίσ' νὰ δώσῃ καὶδε εωρος ποῦ εωερίσαι»

β) Ἐγν' ἡμέραν τῶν φῶτων ποίρνουν ἀγιοσμο καὶ
ποχτανοῦν εἰς τὰ χωράρια καὶ ραντίζουν τὰ εωρατὰ

γ) Τα δῶρια ποίρνονται κατὰ χέμωεγ τοῦ
φερχαριού.

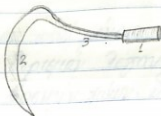
Ξοερνοῦν τὰ δῶρια κατὰ τὰς ἡμέρας εἰς ἐβδομά-
δος, αἱ εωοῖαι δὲν ἔχουν εἰς ἐγν' οἰκονομίον τῶν τῶ χράμ-
μα ρ. διηφ. πέμωεγ καὶ εἰσβάσιν. Τότε βχαι-
νοῦν τὰ δῶρια «καλόγηται» (γύνονται εἰς καλὸ)

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α' εργαλεία θερισμού:

1) Τα διμητρίσκα έδερίζοντο και θερίζονται με το «βρασανί» (βρεσάνι)

Μορφή «βρασανίου»

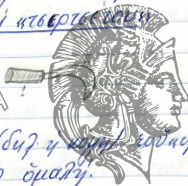
1. στελιόρι (τόι)

2. λεμωίδα (ή)

3. όρα (ή) = ούρα

2) Τα κόττα έκόβοντο με καρμυλωτό μαχαίρι το όποϊόν έλέγετο «τερτέϊτον»

Μορφή «τερτέϊτον»

1. στελιόρι (τόι)

2. λεμωίδα (ή)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Η ζωϊς (δηλ η κόψη του «βρασανίου» και του τερτέϊτον ήτο όμαλη.

4) Η περιστροφή του «βρασανίου» και του τερτέϊτον ήτο φύζινυ από φύλο βόσκας

5) Τα «βρασανία» και τα «τερτέϊτα» τα κατε-
κνήσαν εντόσιοι ειδικουρχοί έλεγοντο «κακιδέσι»

6) Παλαιότερον ήτο εν χρήση και ο θερισμός με τας
χείρας δι' εκριζώσεως μόνον εις το κριθάρι όταν ήτο
μικρό.

Με τών τριών αυτών έδερίζοντο και τα όσπρια (κου-
μια, φακή, ροβύδια, ρόβι πασούλλα = είδος λαδουριών κλπ)

Β' Περιεχός των διηγησιακών.

1/ Τα διηγησιακά εξερίχοντο καί διερίχονται εἰς καμιν-
ζόν ἕως ἀπὸ τοῦ ἑδάφους

Κατὰ τὸν διερισμὸν μετὰ χεῖρα (δι' ἐκρηγνώσεως) τὸ
καταρμένον (τὰ στήνα) τὰ κ' ξεσπώνοντες (ἐκρηγνόντες)

2/ Οἱ σταχυεὶς αὐτὸν μένουσιν εἰς τὸ πυρρὸν μαχί με ἐφ' ἑ-
ρίξαν μετὰ τὸν διερισμὸν λείπονται κ' καλαμίσκον ἐκρηγι-
μοποιεῖτο διὰ βοσκὴν γῶν. Δὲν ἐκαίετο, οὔτε καίεται καί
ἐγήμερον.

3/ Κατὰ τὸν διερισμὸν οἱ ῥόδοι οἱ διερίεαι κ' ποσδεύουντες
(ποσδεύοντες) ἐπὶ τοῦ ἑδάφους κ' τοῖς μάρτεσιν (εἰς ἐρά-
ματα).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4/ Οἱ κ' μαρτεσιν (ἐραγήματα) ποσδεύονται αὐτὸν
μαχί. Ἐμαρτεσιν μαχί ἐκρηγνόντες μαχί κ' ἀγκυλίσ-
κως ποσδεύονται κ' μαρτεσιν διὰ τὸ ἐκρηγνόντες
μαχί κ' ἀγκυλίσκως αἱ κεφαλὰὶ τῶν σταχυῶν διασταυρώ-
νται.

5/ Τα' ποσδεύοντα μαχί ἐραγήματα ἐνομαζόνται
ἀγκυλίσκως καί παραγίνονται ἐπὶ τοῦ διερισμένου ἑδάφους
μέχρι νὰ δεθῶν.

γ' Διερίεαι

1/ Τα' διερίεα γίνεται ἀπὸ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἐπὶ κα-
ποῖος εἶπε πολλὰ κ' παραμένει ἐπαιρνε καὶ ἐρχόται
ἐπαιρνε. ἔλεγοντο κ' διερίεαδες.

2/ Οἱ ἡδερφεῖς δὲς ἡμείβοντο συνήθως εἰς εἶδος.
 Ἐὶ ἡμεροκόμοις (ἡμεροκόμοιο) ἦτο διὰ ἡλίου ὡς
 ἡλίου (ἡλίου ὡς ἡλίου) ἦσαν ἡ εὐφραντο (ὄντο ἡμῶν)
 ἀποβή ἀνδρῶν: 5 ὁκάδες κριδάρη ἀπὸ τοῦ 1990
 ἀποβή γυναικῶν: 3 ὁκάδες κριδάρη

Ἐνίστε τὸ ἡδερφεῖς παρῆκεν ἡμῶν μόνου τῆν
 μεσημβρίαν: ἡ μεσημβρίαν. Συνήθως ἔπαρτο (ἡμῶν ἡδερφεῖς)
 ἡ ἡδερφεῖς (ἡμῶν κριδάρηιο καὶ ἡμῶν μὲν εἰς ἡμῶν)

3/ Κατὰ τὸν ἡδερφεῖς αἱ γυναῖκες ἔπαρτο εἰς τοὺς χεῖρας
 ἀπὸς ἀνδρῶν εἶνα εἶδος γέννη. Συνήθως ἡδερφεῖς
 ἡδερφεῖς.

Ἐὶ δὲν ἔπαρτο γέννη ἔπαρτο εἰς τὸν μικρὸν δα-
 κρυλὸν τοῦ δεινῶν ἡμῶν ἡδερφεῖς δακρυλίδι. ἡ
 ἡδερφεῖς ἀπὸς με ἡμῶν ἡδερφεῖς (ἡμῶν ἡδερφεῖς)
 ἡδερφεῖς

Διὰ τὰ μὲν ἀδερφεῖς ἡμῶν ἡδερφεῖς εἰς
 τῆν μὲν τοῦ ἡμῶν με ἡμῶν ἡδερφεῖς (ἡμῶν
 ἡμῶν)

Ἐὶ ἡδερφεῖς τὰ ἡμῶν ἡδερφεῖς εἰς τὰ χεῖρας κατὰ
 τὸν ἡδερφεῖς τὰ ἡμῶν με τῆν ἡδερφεῖς τοῦ ἡμῶν
 τὰ ἡμῶν. ἡδερφεῖς ἡ ἡμῶν τὰ ἡμῶν ἡμῶν εἶπε
 ἡμῶν ἡ ἡδερφεῖς με τὸ ἡμῶν ἡμῶν
 ἡμῶν διὰ ἡμῶν εἰς τῆν ἡμῶν τοῦ ἡμῶν
 ἡμῶν ἡμῶν τοῦ ἡμῶν (ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν)
 μετὰ τὸ ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν εἰς τὸ
 ἡμῶν τοῦ ἡμῶν καὶ ἡμῶν τὸ ἡμῶν εἰς
 τὸ ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν τὸ ἡμῶν. ἡμῶν ἡμῶν
 ἡμῶν τὸ ἡμῶν ἡμῶν. καὶ τὸ ἡμῶν διὰ τὰ μὲν
 ἡμῶν (τὰ μὲν ἡμῶν ἡμῶν)

4) Εδίδετο ιδιαίτερο προσοχή ως προς την ημέρα της εβδομάδας καθ' ην έωρεται να αρχίσει ο θερμικός. Ο θερμικός αρχίζει πάντοτε δεύτερον «για να μην καλὰ ἡ δουλειά».

Έχειν ὡς μέγαν ἐναρξιν τοῦ θερμοῦ ἐκτείναν καὶ ἡ ἔξῃς ἀρρήξεις:

«Ὅτεν ἀρχινοῦσαν τὸ θερμὸν δὲν ἤρπασεν αὐτὸν δι' ἀχαρμμένη (ἐχθρὸς) γυναῖκα. Γιατὶ τότε τοῦτος (τότε) ἐἀρίσκουνταν (ἐβουλόμην) ἐπὶ χέρια τῶς».

5) Κατὰ τὸν θερμὸν συνήθως ἐραχουδούδον «κρητικὰ μαντινιάδες».

Ὁ καθέ θερμὸς ἀποκαλεῖται «μαντινιάδες» (δὲν εἶχα).

«Ὅταν ἤγχε μὴ μαντινιά καὶ ἄλλος τοῦ ἀποχλοοῦνταν (ἀποκρίνεται) με' ἄλλη».

10. x.

«Ὅλο ἀπὸ ἐγ' παραβολή με' βάζεις καὶ θερμὸν γιατὶ νὰ με' δένει ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ ἥλιος νὰ μαυρίσω».

Ὅλο ἀπὸ ἐγ' παραβολή, ὅλο ἀπὸ τὸ δέσφι (= χερμνὸς) με' βάζεις διαπολοῖσέ με' νὰ βάλω τὸ κρεῖται».

6) Παλαιότερον κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερμοῦ ἄφηναν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέρμωτον γιατὶ νὰ ἔρῳνε τὰ ποτὶς.

- Ποτε' ὁ θερμὸς δὲν ἐτελείνε ἡμέραν ἑσθιασίου:

«Ἐσθιασίου κίνα ἐγ' δουλεύω καὶ μὴ τὴν τελευτῶναι».

δ) Τὸ δέριμον τῶν διαχύων.

1) Τὸ δέριμον (δεμάσιον) τῶν περιεμένων διαχύων ἐχέτο μετὰ τὸν περιεμόν. Τὸν τὸ «εἰσαρμένον» (δῶμα) ἦτο κληρὸς (δρεβρό) ἔμεναν οἱ διαχύες εἰς τὸν ἥλιον ἀπὸς ἤραναι ἐπὶ 5-6 ἡμέρας

2) Τοὺς διαχύς ἔδενε ὁ ἄνθρωπος. Τὸ «δεμάσιον» μετέφερεν καὶ παρέδιδεν ἢ γυναῖκα, ἢ ἕνα παιδί, ἢ ὁ ὑποκρέτης. Τὰ δεμάσιον ἐδένοντο εἰς ἕνα κδεράσιον. Τὰ κδεράσιον ἦσαν κατασκευασμένας ἐξ ἡς:

α) κ. Βουρλίδισσι: ἔχοινα δὴ τὸν ἥλιον ποτὶ τὸ δῶμα
ον ἐλέγετο κ. βίλοςσι

β) Βούρλα: Τὰ βούρλα ἔκανον «μάτους» (δραχ-
ματα) καὶ τὰ ἔκανον

γ) Βίτες (βίτες). ἔκανον ἐκτίμιον κ. βίτιον (μυ-
τις, παρὸν τὸν ἥλιον). ἦσαν τὰ κ. βίτιον εἰς
τὸν ἥλιον τὸ παράδειγμα καὶ μετὰ ἔδεναν ἀνὰ
δύο εἰς κ. βίτες

δ) Ἐσαρμένο(ε)τάχτες. ἔκανον «μάτους» (δραχ-
ματα) τὸ «εἰσαρμένο». ἔδεναν ἀνὰ δύο τοὺς μάτους

ε) Κοινὰ ἐχοινα.

στ) Τέλι (εὐρατό(ε)χοινο)

3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέριμον συγκεντρώνοντο ἀνὰ
τέσσαρα. Τέσσαρα δερμάτια ὑπολείποντο ἕνα «χορτίον»
(χορτίον). Πολλὰς φορές τὰ δερμάτια ἐκποδίζοντο
εἰς βερὸν κ. κοινὰ ἐπὶ παραβολῆς (ἀπὸ τοῦ χορτίου)
διὰ τὸ μὴν εἶναι ὁ ἄνθρωπος τὰ δερμάτια ὁ χειρὶς
τὰ ἐκποδίζοντο διὰ τὸ ἐκποδίζοντο ἐκποδίζοντο.

ε' Ξυκομιδή των χειρῶν

1/ Ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας ἀρχίζει μετὰ τὸ 1900 ἐφελκύνοντο «καλοκαίρνεσι» καὶ «χειρωναύτικαις» οἱ καλοκαίρνεις ἐφελκύνοντο τὸν Ἰανουάριον-Φεβρουάριον καὶ χειρωναύτικαις χειρῶν-Ἰουλίου-Ἀυγούστου.

2/ Ἡ ἐφαρμογὴ (τὸ βγάλσιμο) γίνεται καὶ γίνεται μετὰ τὸ ἐκαστοῦ (ἐκαστοῦ) ἡλικία καὶ μετὰ ὅρους.

Τόσον ἡ ἐκαστοῦ ὅσον καὶ τὸ ὅρος ἦσαν τὰ ἴδια τὰ ὅσα ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τοὺς ὅρους.

στ' Ξυκομιδὴ βανῶν

1/ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ψάων ἐκέρχον βίον, ρόβι, πατάτα (εἶδος πατάτας). Ὁ βίος γίνεται βανό. Τὰ ρόβι καὶ τὰ πατάτα τὰ ἀλλοτρία.

2/ Ὁ βίος ἐκέρχεται καὶ ἀλλοτρία (δρακόν). Μετὰ τὸν ἔκαναν «μωάλλεσι». Τὰ ἔκαναν μετὰ εἰς ζῆλον κινώ-
για (διαστάσεων $1 \times 0,50 \times 0,50$). Τὸν ἐκέρχον μετὰ τὰ
χέρια καὶ τὰ πόδια διὰ τὰ πόδια τὸ ἐκέρχον τὸ κινώ-
για. Μετὰ τὸν ἐκέρχον. ἔτι ἐκέρχοντο εἰς «μωάλλεσι»

3/ Ὁ βανός ἐκέρχεται μετὰ τὰ δρεσάνια ἢ διὰ τὴν χει-
ρῶν δι' ἐκέρχοντες. Τὰ δρεσάνια ἦσαν τὰ ἴδια διὰ τὰ
ἐκέρχοντα.

3/ Ὁ βανός γίνεται δρεσάνια (μωάλλεσι) μετὰ ζῆλον
κινώγια ὡς ἀνωτέρω ἐκέρχον.

Τὰ κινώγια αὐτὰ ἐκέρχοντο «καβόνεσι»
μετὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνοντο μωάλλεσι καὶ
τὰ χόρτα (ἀχρίοχόρτα).

Γ' ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ

α) 1/ Το δρόμο μετεξεργάζονται με χαιδούρια ή μουλάρια
εφορεύουντο όρδια δύο τέσσαρα δρόμια ή όρι-
γουντις δύο τρία. Συνεκκεντρώνουντο εις τό δρόμνι.

2/ Ο χώρος όπου τοποθετούνται τό προς δλωνιγρόν δρόμνι-
τα ζεχεται « δερμνιδότρον ».

Ο χώρος των δερμνιδών ζεχεται « δερμνιδότρον ». Η τοπο-
θέσεις γίνεται κατά εις. Η « δερμνιδότρον » εδρίκεται
εις τό ήνωτοδρόμνι ή δυτικόν μέρος του δλωνιγρού δια να
μήν εμμοδιήν τό λικνιγρόν τό όσοϊόν γίνεται με βόρειον
ή νότιον όνέμον.

Εις τήν κορυφή εις « δερμνιδότρον » τοποθετείται ένα
« μωάμαστος » (επιστήριον) για να βοοούνται τό
παιδιά να μην τραχύν τον παρυσό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3/ Δια τον δλωνιγρόν των δερμνιδών υπάρχει ούνοτο
δρόμνι.

4/ Το δρόμνι κατασκευάζεται εξω από τό κυρίο εις
δεξιόν κατωδρόμνι δια λικνιγρόν.

5/ Το δρόμνι ανήκει εις μίαν μόνον ομογένειαν.

6/ Το δρόμνι αρχεται άρέως μετά τήν έναρξιν
του δερμνιού. Το δρόμνι διαρκεί από τό αρχός
του δρόμνι μέχρι τήν ήνθούδου.

7/ Το δρόμνι είναι χωρισμένο δια με δάκρυον
ή χωμάτος. Κατασκευάζεται ως εξής:

Γίνεται πρώτα βοσκήσις τοῦ ἔθνους. Μετὰ εἰς τὴν περι-
γέρειαν τοῦ ἀθωνικοῦ ἀνοίγεται αὐτοῖς. Εἰς τὸ αὐτοῖς
βοσκάουσιν καὶ εὐφραίνονται ὅρδεις κέρρινες κότες
αἵτις οἱ κέρρινες κότες θυσιάζονται ἡ συντρι-
γιαλίοις.

Ἐπακολουθεῖ τὸ σάτυρον τοῦ δασιόδου μετὰ τὰ βόδια
βρέχεται μετὰ τὸ κυμαίνον δάσιον. καὶ διασκορπι-
ζονται τὰ αὐτοῦ ἄγρια. Μετὰ βόδια καὶ χαϊδούρια πο-
τὰ μαζί περιγέρονται καὶ βοσκαστοῦν τὸ δάσιον.
ὅλη τὴν ἡμέραν μέχρι νὰ εὐφρανῇ τὸ πᾶν.

Γίνεται ἐν συνεχείᾳ τὸ κούτσυμα διὰ τοῦ αἵματος
τοῦ δασιόδου διὰ μίχματος κούρου βοῶν (βουτῶν)
καὶ ἀγρίων.

Τέλος κατακινῶνται εἰς τὸν βορρην. ἔστι
ἀρχὴ κατακινῶνται διὰ τὴν ἀρχὴν εἰς τὴν βο-
ρρην καὶ τὸν ἀθωνικόν. ἔχει σκοπὸν νὰ
«κόψῃ» τὴν δύναμιν τοῦ ἔθνους νὰ μὴ σάτῃ καὶ
σπυρῇ μακριὰ εἰς ἄλλα κατὰ τὸ πλῆθος.

Ἀφαιρούμενος εἰς τὸ καινοτόμο ἀθῶνι κατὰ ἀρχὴν
τὸ ἀθωνικόν γίνεται ὁρισμὸς τοῦ τοῦ ἔθνους.

8/ Κατ' ἑκάστον ἔτος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀθωνικοῦ
γίνεται : α) καθαρισμός β) σάτυρον τοῦ δασιόδου μετὰ
καὶ γ) κούτσυμα εἰς ἀντιπῶν.

9/ Ἡ ὡς ὅπου ἀποσκευασίς τοῦ ἀθωνικοῦ καὶ ἡ ἀρχὴ
τοῦ ἀθωνικοῦ γίνεται συντακτικῶς.

10/ Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀθωνικοῦ δὲν ὑπάρχει ἀποσκευ-
σις. Καὶ πρὸς ἀθωνικόν εἰσέλθον ἀποσκευάζονται εἰς ἄλλαν

το δάωεδον. Τα άχυροσωσίμενα ελάχεια κωλύονται
εξ εόμεον του άθωνου.

11/ α) Ηλωνισμα προς άχυροσωσίμεν των στοτών
δία κατασκήψας αδιών δύο περιγεγραμμένων γώνων
συνιδίχεται μόνον διά τα γυκανδύ (κουκία, φανή,
ροβύδια, ρόβι, ιασουήλια), εάν είναι μικρά σωσί-
μενα. Εάν εισάρχη μεγάλη σωσίμενα γίνεται χρέις βω-
λοδύρου.

β) Εξ εόν ερώσον του άθωνισμου διά κατασκή-
ψας τα γώα προσδένονται το ένα αλυσίδον του άθ-
του, ώστε αι μεγάλαι κατασκήψονται εξ εόμεον.
Τό εχοινί δένεται εξ εόμεον αι όσσαι περιβά-
λουν τον λαμόν των γώνων. Το δένον αδιό περνα
κατασκήψας. Εξ τα κρατα του γάου το όσσαν
ερίσκειται εξ εόμεον του άθωνου προσδένεται
ένα εχοινί, το όσσαν περνα γώνων. Ο χειρρός
κρατεί τον γώνων και κατευθύνει τα γώα ώστε
να περιγεγραμνται. Τα άθωνισοντα γώα κατα-
λωσανούν (καταστατούν) ελάχεια και γί-
νεται η άχυροσωσίμεν των.

γ) Δία τον άθωνισμόν των συστηριων χρησι-
μοποιείται ως μηχανικόν μέσον ο κωλοδύρου.

Είναι κονδύ έωιργήκης (65-84) φυλίνη σάνδα
ησπερείται από δύο τεμάχια προσαρμωμένα. Και
τα δύο τεμάχια άμα έχουν μήκος 0,60-80μ.

Εξ την κατω έωιργάνη η έω αλυσίδες με ά-
λωσιδας εκληρου λίδου. Οι αλωσιδες έλχοντο

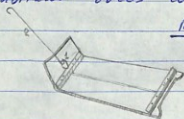

και νύχτας ή και βλοσυρόωπες

Σήμερα ή πατω ζωοφάνεια είναι απολιθωμένη με
με δοντωτά μεταλλικά ελασματα, τα οποία λέγονται
και παρακώγια. Εάν τα παρακώγια δεν τοποθε-
τηθούν με τέχνη τότε ο βλοσυρός μπορεί να γίνει
δύο. παρακώγια και επάνω τα δοντωμένα στα-
χυα. Κατασκευάζεται από εντοιχισμένους πετρώεις

Ο βλοσυρός εφαρμόζεται με ειδική ράβδο
από τον πυλόν ή πυλόνιων πυλών και ούτως κυ-
κλικά ενός του δοντωτού

Μορφή βλοσυρού

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
1. κερκίδα (τόλ)
2. ειδική ράβδος

δ/ Ο δοντωτός αρχίζει την εργασία περίπου διακό-
σις δώδεκα να έλθουν περίπου την ώρα της 5 μ.μ.

Το δοντωτό αρχίζει όταν γυρίσει το πρώτο δώ-
δεκα κονταρόφυλλο ο ήλιος και διακόσις όταν δέ-
ξη ο ήλιος ένα κονταρόφυλλο να και βασιλεύει

12/ Άλλα δοντωτικά εργαλεία εν χρήση είναι:
Το δίχαλι: Ξωίμνες φύλλον με δύο ή τρία μεταλλικά
Το δοντωτό: Φυλάκι φύλλο δοντωτό εργαλείο
Η αλάφι: Φυλάκι φύλλο.

Μορφή δισαλίου

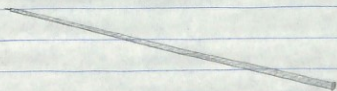

13) Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἀθλητισμοῦ ὁ γεωργὸς
μέτ' εὐδίας καὶ ευφραίνειν δεῖται πρὶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν
κύκλον εὐνοῦσιν διαγράφει ὁ βυλοκύριος τὰ ἀκόμα
εἰσάχυντα.

14) Διὰ τὴν ἀνέγνυνται τὰ γινώσκοντες κατὰ τὸν ἀθλητισμὸν χρῆ-
μασιν ἐκείναι οὐκ ἐστὶν ἐκείναι τὰ εἰσάχυνται ἀκόμα
νεταί εἰς τὰ κέρματα τὴν ἐργασίαν γινώσκοντες. Τὸν γεωργὸν
πρὸς τὸν γεωργὸν οὐκ ἐστὶν ἐκείναι ἢ καὶ τὴν εἰσάχυνται
εἰς τὸν κύκλον καὶ κατενδύειν εἰς τὴν γῆν.

Διὰ τὸ κέρμα εἰς τὴν γῆν ἢ εἰς τὴν γῆν εἰσάχυνται
ἀθλητικὰ μήκος 1,5μ. ἢ εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν
καὶ βουκέντρον

Μορφή βουκέντρον

15) Ἐνὰ στῆμα εἰσάχυνται εἰς τὸν ἀθλητισμὸν γινώσκοντες
καὶ τὴν γῆν. Κάθε ἡμέραν ἢ εἰς τὴν γῆν 3-4 ἀκόμα

16/ Οι ἀγωνιστὲς εἰσπύς, ἀποδοῦ διχνηθεῖν θέλουν
«μύλαρον»

17/ Ὁ ἀγωνιστὴς γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν γυμναστή.
Δὲν ὑπάρχουν οὔτε ὑπάρχουν εἰδικαὶ ἀγωνισταὶ οἱ οὗτοι
καὶ ἀναλαμβάνουν τὸν ἀγωνιστὴν.

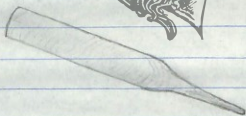
18/ Ἐνίοτε διὰ μικρὰς ποσότητας διὰ τὸν ἀποκρι-
στὴν τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ εἰσπύς παλαιότερον ἐγί-
νετο τὸ κοσάντεμα αὐτῶν μετὰ τὸν δρόμον τοῦ, τὸ «κό-
σανον».

19/ Τὸ κοσάνον ἦτο κοσμητικὸ (βάρετος 5-6 κτλ.)
καὶ εἶχε μήκος 60-80 πηλίκον εἰς τὸ ἰσὺ μῆκος
τοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΑΘΗΝΩΝ

20/ Τὸ κοσάντεμα τῶν εἰσπύς ἐγίνετο διὰ τὸ δι-
μυρῖακα καὶ τὸ ἔπειτα εἰς τὸ ἀλῆν. Τὸ κοσάν-
τεμα ἐγίνετο συνήθως ἀπὸ τὴν γυναῖκα τοῦ γυμναστή
ἐκποσάντεμα μικραὶ ποσότητες.

21/ Οἱ εἰσπύς διὰ τὸ κοσάντεμα ἐφαινοῦντο ὡς
οἱ «ἀνδράγα» (κουβέρτα). Τὸ κοσάντεμα ἔφ-
ται, τὸν ρεβυθῶν καὶ τὸν κουβέρτα ἀνέβηκε εἰς
τὴν ἀχυροποιεῖαν τῶν εἰσπύς. εἰς τὸ κρηθρὶ ἀνέ-
βηκε.

βλεπεν μόνου εἰς τὸν κυριεργὸν τοῦ καρποῦ.

22) Κατὰ τὸ ἀλμυριεργεῖν διαγώνων τραχυνδύωνται
τραχυνδύα διὰ τὰ παρακινεῖν τὰ βοδία.

« ἔλα ἔλα χειρὰ εἰς
καὶ ὅλα εἰς ἄκρα δικά εἰς
καὶ ὁ καρπὸς εἶναι εἰς ἄρχα εἰς (τοῦ ἀρενικῶς εἰς) »

« ἔλα χειρὰ εἰς εἰς θουριῶ
εἰς καλῶ πολλοκαριῶ »

ζωίους τραχυνδύονται κραννισάδες σοικίλου αε-
ριεχορένου. ω.χ. τραχυνδύα αεριοχορένου.

« Ἄχ καὶ πολλοκαριεῖν ἀπὸ ἡρδὸς τὸ μ' ἀρχίζης
ποσάδες μόνου εἰς πλάσι μόνου ἀρχίζης τὸ ἀρχίζης »

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

23) Δὲν ἔχινε οὐτε γίνεσθαι ἀλμυριεργεῖν μηχανῆς

β'. Πίχνισμα

1) Οἱ ἀλμυριεργεῖνοι διαχύνει « τὸ μάλασμα » γίνο-
νται σωρὸς με' τὸ δίχτυ καὶ με' τὸ θρινάκι. Ὁ
σωρὸς εἶναι ἐπιγύμνης καὶ ἔχει διεσπινεῖν ἀπὸ Α' πρὸς
Δ. Πρὶν ἀρχίβη τὸ πίχνισμα ὁ πίχνιστής ἀρεθρεῖται
πρὸς Α' καὶ κάνει τὸν σωρὸν τὸν.

2) Τὸ πίχνισμα γίνεσθαι με' δίχτυ καὶ κυρί-
ως με' θρινάκι. εἶναι θινάρι ζύγινο με' με-
γάλα δύνια ἀπὸ ἑμπορῶν.

Μορφή δρινακιούΜορφή παλάμης

3) Το λίκνισμα γίνεται από τον άνδρα τον χωρικό και την γυναίκα του.

4) Το χονδρό ξεμάχισμα των διακίων, τα όποια μετά το λίκνισμα παραμένουν μαζί με τον καρπό λήγοντας

και κοντάλια. Για τα σπορολογικά τα καρπούς γίνεται δεύτερο αλώνισμα δια των ποδών των γυναικών. Αφού το δεύτερο αλώνισμα λήγει και καρπολώνεται και ξεβαβουλίζεται.

5) Κατά το δεύτερο αλώνισμα τα χόσχα περιτρέπονται συνδεμένα με σχοινί. Το σχοινί δένεται και αλώνιζονται 247. 247 φορές οι όποιοι περιβάλλουν τον λαγόν των γυναικών.

Το αλώνισμα αυτό λήγει και η ξεβαβουλίζεται

6) Μετά το και καρπολώνεται και σχηματίζεται σάβιν εορμής ευρός, ο όποιος λήγει και λαμάν και συνεχίζεται το ανέμισμα (λίκνισμα) με παλάμη

Κατά το λίκνισμα μια γυναίκα και παραβρύνει τα κοντάλια. Μεταπαραβρύνει (εαρωδρον)

8) 1/ Ες τὸ δῶνι ἐκρεία νά καταβληθῇ εἰς εἶδος ἀμέ-
σως ὁ φόρος

Ὁ φόρος (10%) ἐλέγξεται «μουκατός». Ὁ ελεγκτής
ἐπὶ τὸν φόρον ἐλέγξεται «μουκαταγής» καί
«μουλεχίμους»

Ἡ μέριμνα παλαιότερον ἐγένετο πρὸς τοῦ μου-
χοῦρι. Τὸ μουχοῦρι ἦτο φίλινον σχήματος κο-
λῶρου κώνου. Ἐνα μουχοῦρι ἐχόρηγε 25 δραχμές
καριών.

Ἀρχότερον ἢ μέριμνα ἐγένετο πρὸς «χαχο-
νενεκές» (δοχεῖο πρὸς εἶπεν ἀρχικῶς βενζίνη). Δύο
χαχονενεκέςδες ἐκχωροῦσαν ὅσον ἓνα μουχοῦρι.
Ἐγένετο ἢ μέριμνα καὶ πρὸς κόκκινο.

Μορχὴ μουχοῦρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2/ Οὐδὲν ἄλλον εἰς εἶδος παρεβλήθη εἰς τὸ δῶνι.

3/ Ὁ καρπὸς ἀπεδικνύετο συνήθως εἰς ιουδαῖα
πληθυσμὸς 100-150 δραχμῶν.

Ἐπίσης ἀπεδικνύετο εἰς «καβόνες» καὶ
«βάκκαινες».

Οἱ «καβόνες» ἦσαν μεγάλα φίλινα κινώ-
μα πληθυσμὸς 100-200 δραχμῶν

Οἱ «βάκκαινες» ἦσαν μεγάλοι βάκκοι

χωρητικότος ἀνὺ ἰὼν 200 δισόδην

Ἡ ἀποδότης δὲν ἐπείρωσε νὰ ἔχη ἰσχυρά. διὰ
νὰ μὴν « ἀνεωσθίον (μονηλίσχον) ὁ καρπὸς

4/ Ἐὰν ἀχυρὰ ἀποδιμύνονται εἰς ἐδικὸς ἀποδότη-
τας, αἱ ὁδοὶ λέγονται « ἀχερχιῶνες »

Ὁ « ἀχερχιῶνας » ἐπώνεται εἰς τὸ δάσεν
μὲ « ἀχιράδες » (δυμάρια). ἔχεν εἰς ἐν ἐξήν-
μιαν ὁδὸν, ἢ ὁδοὶ ἐλέγχο « ἀχερχιῶνας » ἢ
« ἀχερχιῶνας ». Ἡ δὲ ἐν ἀχερχιῶνας ρίπῃ
ὁ γεωργὸς τὰ ἄχρα. ἔνα ἰσχυρὸν κατὰ διασείματα
κοιτᾷ μὲν καὶ « ὡσεὶ τὰ ἄχρα νὰ κοίτῃ »

Ὅταν γερῇ ὁ « ἀχερχιῶνας » ὁ γεωργὸς
φράσσει ἐν « ἀχερχιῶνας »

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

5/ Ἡ διαδοχὴ τοῦ σπόρου κατὰ τὸν ὅρον
τὸν ἐπείρωτον. Ἡ δὲ τὰ ἄχρα « ἐδιδόχε »
τὸ ἰσχυρὸν κατὰ τὸν ὅρον. Ἡ δὲ τὰ ἄχρα
τὸ ἰσχυρὸν καὶ τὸ ἐλκυστὸν κατὰ τὸν ὅρον, ἔχει
διαδοχὴν σπόρον διὰ ἐν ἰσχυρὸν ὅρον.

6/ Κατὰ ἐν διαδοχὴν τοῦ σπόρου κατὰ τὸν ὅρον
κατεσκευάσθη « ἀχερχιῶνας » ἐν ἰσχυρὸν
ἐν « ἀχερχιῶνας » ἐπείρωτον εἰς τὸ ἐλκυστὸν
σπορίον διὰ τὸ ἰσχυρὸν ὁ σπόρος

Δ' ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α' 1/ Τρίγυραι ιωραί και' έδρον παρβάνουν πύραν μόνον κατ' εο πάσχα. Τότε γίνεται εο καγίμο του Τούδα.

Το καγίμον του Τούδα γίνεται κατ' εγν ιωρά-
ην ανόστασιν και' ώρα 12 νυκτερινή ες το ιωρα-
αύθιου εγς εκκλησίας.

2/ Η Γωρίσ' διά το καγίμον του Τούδα γίνεται
ες γουνάρα.

β' 1/ Την γουνάρα ανόσθουν εο η εκκλησιάζου-
ρικα κοινότητα (οι παλαιά του εκκλησιού)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2/ Τα φύλα και οι έφηβοι διά την γουνάρα
κόβονται από το παλαιο μέγν βοι'δισιν και
κατοδύρουν του η εκκλησιάζου (νικητόν)

Τα φύλα κόβονται από το χειρονομίον του
κοδάως 15-20 ήμέρας από το πάσχα. γι' α
να η φραδούνει. Τα φύλα αυτά ληγονται κφε-
νοίται (φέρουν την ανοίξιν).

3/ Η ευχκέντρωσις γίνεται αλίγας ήμέρας από
του πάσχα.

Ένα παιδί σφραγίζει έμπαρσεν. Κρατά και
κλωσά ρυθμικά ένα σφμαντζό (σφμαντζον)
Τα άλλα παιδιά ακολουθούν και η εκκλησιάζου (φέρουν)
το κλωσά. Ευχκέντρωσαν αρκετά
και σφραγίζουν μεχάλο σφραν ες το ιωρααύθιου
εγς εκκλησίας.

Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ οὐρανοῦ ἐκπορεύεται ὁμοί-
ωρα ἄνθρωπον ἐν ὁποίῳ παρὰ τὸν πορτοφύ-
λλον. Κατασκευάζεται ἀπὸ μαλακὰ ρούχα
(σαντελόνι, βελούδο κλπ) ἐν ὁποίῳ χεμίζουν
ἄχυρα.

γ' Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν (ἐν μεσάνυχτα
τοῦ Πάσχα) τὴν ὥραν αὐτὴν λέγει ὁ ἱερεὺς
ἐν «Χριστὸς ἡμέτερος δίδου φωτὶς. Οὐ γὰρ
χρὲς εἰς κρυψάρας ἐγίνοντα, ὁ Ἰουδας
καίεται καὶ τὰ παιδιὰ ἀνάβουν διάφορα
ποροτεχνήματα.

Ἐπὶ τὴν φωτὶς εἰς κρυψάρας συνιδίχουν
καὶ «αἰνούν» δίδου (ἐν τῇ). Τὴν αὐτὴν αὐ-
τὴν τὴν διακοσμοῦν ἐν τῇ ἀπὸ τῆς γῆς
να μὴν «γυμναζομένης» ἐν κρυψάρας (να
μὴν ποῖν γυμναζομένης).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος εἶσος:

Χάριον Ἀνατολή
Ἐπαρχίας Ἱερουσαλῆμ
Νομοῦ Παιδίου

2. Ὀνομασιώνυμον συλλογῆς:

Ἐμμανουήλ Ἰωάν. Ἐπαρχίας
Διδάκτορας

Ἐπαρχ. Διδάκτορας: Ἀνατολή Ἱερουσαλῆμ

3. Χρονολογία ἐπιτελέσεως εἰς συλλογῆς:

Δεκέμβριος 1969

4. Ὀνομασιώνυμον ἀντιπροσωπευτικῶν χωρῶν:

α) Πέτρος Γιωργ. Παπαδόπουλος εἰδὼν 79

Γραμματικαὶ γνώσεις: Δημοτικὸν

β) Ἐμμαν. Ματθ. Παπαδόπουλος εἰδὼν 73

Γραμματικαὶ γνώσεις: Δημοτικὸν

γ) Γεωργιος Ἰωάν. Παπαδόπουλος εἰδὼν 73

Γραμματικαὶ γνώσεις: Δημοτικὸν

Ἡσαντες οἱ ἀντιπροσωπευτικαὶ ἐξετιμήθησαν
καὶ κατοικοῦν μονίμως εἰς τὸν ἐξεταζό-
μενον εἶσον. —